

Spm. nr. S 906

Til indenrigs- og sundhedsministeren (13/2 02) af:

Line Barfod (EL):

»Hvilke sanktionsmuligheder har tilsynsmyndighederne, herunder Indenrigs- og Sundhedsministeriet, såfremt en borgmester og/eller et flertal i byrådet ikke overholder gældende love og regler, f.eks. vedrørende aktindsigt, afholdelse af byrådsmøder, indgåelse af kontrakter m.v.?«

Begrundelse

Trods et væld af klager samt klare negative afgørelse i tilsynsrådet har Farum Kommune tilsyneladende kunnet fortsætte den kritiserede praksis uantastet. Det er derfor væsentligt at få afklaret, hvilke muligheder der er generelt for at gribe ind over for kommuner, hvis praksis måtte være ulovligt med henblik på at vurdere, om der er behov for lovændringer.

Svar (26/2 02)

Indenrigs- og sundhedsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Det er de for hvert amt nedsatte tilsynsråd, der fører tilsyn med, om kommunerne overholder lovgivningen, jf. §§ 47 og 61 i lov om kommunernes styrelse. Indenrigs- og Sundhedsministeriet varetager tilsynet med amtskommunerne samt Københavns og Frederiksberg Kommune samt fører tilsyn med tilsynsrådene, jf. lovens § 61 a. Ministeriet er ankeinstans i forhold til tilsynsrådenes eventuelle afgørelser om anvendelse af sanktioner i henhold til § 61 i lov om kommunernes styrelse. Endvidere har ministeriet mulighed for at pålægge et tilsynsråd at tage en sag op til behandling for at tage stilling til, om foranstaltningerne i § 61 i lov om kommunernes styrelse skal finde anvendelse, jf. lovens § 61 a, stk. 2.

Det kommunale tilsyn viger i det omfang, der er andre klagemyndigheder, som er kompetente til at behandle den pågældende sag.

De kommunale tilsynsmyndigheder kan ikke behandle spørgsmål af privatretlig karakter. Tilsynet omfatter således kun den lovgivning, der særligt retter sig til offentlige myndigheder, og

ikke lovgivning, der både gælder for offentlige myndigheder og private.

De kommunale tilsynsmyndigheder kan dog altid, også i sager om privatretlige krav, påse, at almindelige offentligretlige retsgrundsætninger, herunder den almindelige forvaltningsretlige grundsætning om saglighed i forvaltningen, overholdes, idet amtskommunerne og kommunerne altid, også når de handler privatretligt, er undergivet disse begrænsninger i deres råden.

Tilsynsmyndighederne kan afgive en udtalelse om, hvorvidt en kommunal beslutning eller foranstaltning er lovlig.

Tilsynsmyndighederne kan endvidere – når visse betingelser er opfyldt – anvende de sanktioner, der er nævnt i § 61 i lov om kommunernes styrelse.

Kommunaltilsynet kan i medfør af § 61, stk. 1, i lov om kommunernes styrelse *annullere* en ulovlig beslutning, der træffes af kommunalbestyrelsen. Annullation kan kun ske, hvis ulovligheden har den fornødne klarhed. Er beslutningen bragt til udførelse, kan annullation kun ske under visse betingelser.

Kommunaltilsynet er i tilknytning til annullationsbeføjelsen tillagt en mulighed for *suspension* under behandlingen af en sag om annullation.

Det er en betingelse for anvendelsen af suspensionsbeføjelsen, at der foreligger en rimelig grad af sandsynlighed for, at den undersøgelse, der finder sted i suspensionsperioden, vil føre til konstatering af en ulovlighed, der har den klarhed, der kræves for, at der kan ske annullation. Der skal således være bestyrket mistanke om en ulovlighed af en vis grovhed.

Kommunaltilsynet kan i medfør af § 61, stk. 2, i lov om kommunernes styrelse pålægge de medlemmer af en kommunalbestyrelse, der er ansvarlige for, at kommunalbestyrelsen undlader at udføre en foranstaltning, som den efter lovgivningen har pligt til at udføre, *tvangsbøder*.

Det er en betingelse for anvendelsen af tvangsbøder, at det er muligt i tilsynsmyndighedens afgørelse at angive den beslutning eller de foranstaltninger, kommunalbestyrelsen efter lovgivningen er forpligtet til at træffe. Tvangsbøder løber, indtil forpligtelsen er opfyldt. Tvangsbøder kan kun anvendes, hvis ulovligheden har den fornødne klarhed.

De kommunale tilsynsmyndigheder kan endvidere i medfør af § 61, stk. 3, i lov om kommunernes styrelse anlægge *erstatningssag* mod et eller flere kommunalbestyrelsesmedlemmer, som er ansvarlige for, at kommunen er påført et tab.